

Sygn. akt: I C 257/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Majewska-Czajkowska
Protokolant:	sekretarz sądowy Julia Piątek

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2017 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa Z. M.

przeciwko S. G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy – wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2001 roku w sprawie I C 235/01 zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 10 maja 2001 roku, w całości;
2. zasądza od pozwanego S. G. na rzecz powódki Z. M. kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach adwokatowi B. J. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanemu z urzędu.

SSO Beata Majewska-Czajkowska

Sygn. akt I C 257/17

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 23 lutego 2017r. powódka Z. M. wniosła przeciwko pozwanemu S. G. (G.) pozew o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2001r., sygn. akt I C 235/01, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 10 maja 2001 roku. Wniosła także o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, według ustalonej ostatecznej wartości przedmiotu sporu.

Powódka wskazała, że wyrokiem zasądzono od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3 072 zł oraz odsetki ustawowe od kwoty 35 000 zł, liczone od dnia 26 października 1996 roku, oraz koszty procesu w wysokości 8000 złotych. Podała, że zawiadomieniem z dnia 10 marca 2015r. Komornik Sądowy poinformował ją o wszczęciu 10 marca 2015r. egzekucji z wniosku wierzyciela S. G.. Powódka podniosła, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat 10, a więc roszczenie pozwanego przedawniło się z dniem 11 maja 2011 roku,

nastąpiło zatem zdarzenie w wyniku którego wyrok nie może być egzekwowany zgodnie z art. 840 kpc, a postępowanie egzekucyjne wino być umorzone.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na fakt, że wielokrotnie próbował wyegzekwować należności wynikające z tytułu egzekucyjnego, jednak było to bezskuteczne.

Pozwany podał, że powódka powinna zapłacić należność wynikającą z wyroku sądu, czego nie uczyniła. Wskazał, że oddał sprawę do adwokatów i nie jest winien tego, że sprawa została przedawniona i że mecenas zawałił (k. 42).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach toczyło się postępowanie z powództwa S. G. przeciwko Z. M. o zapłatę. Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2001 r. w punkcie pierwszym zasądzono od Z. M. na rzecz S. G. kwotę 3 072 zł oraz ustawowe odsetki za zwłokę od kwoty 35 000 zł, a w punkcie trzecim zasądzono koszty procesu w kwocie 8 000 złotych. Orzeczenie uprawomocniło się z dniem 4 maja 2001 roku. W dniu 7 maja 2001 r. pełnomocnik S. G. adwokat J. Ż. złożył wniosek o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności. Dnia 10 maja 2001 r. nadano wyrokowi klauzulę wykonalności; tytuł wykonawczy wydano pełnomocnikowi J. Ż..

W dniu 17 stycznia 2014 roku adwokat J. Ż. złożył wniosek o wydanie drugiego tytułu wykonawczego i doręczenie na adres kancelarii. Uzasadził, że przeciwko Z. M. prowadzone jest postępowanie egzekucyjne z nieruchomości, a dalszy tytuł potrzebny jest celem wszczęcia postępowania z innej nieruchomości. Z przedłożonych dokumentów wynikało, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Busku Zdroju wszczął egzekucję z nieruchomości na wniosek wierzyciela S. G. przeciwko dłużnikowi Z. M. na podstawie tytułu wykonawczego Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 września 2000 r. w sprawie III K 2320/09 oraz Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie VI Ka 1427/00 celem wyegzekwowania należności: koszty sądowe w kwocie 2 896,88 złotych. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2014r. Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił wniosek o wydanie dalszego tytułu wykonawczego, uzasadniając że wnioskodawca złożył dokumenty komornicze, z których wynika, że istotnie przeciwko Z. M. toczy się postępowanie egzekucyjne z wniosku S. G., jednakże postępowanie to toczy się w oparciu o tytuły wykonawcze wystawione przez inne sądy w innych sprawach, zatem wierzyciel nie wykazał, że w jakikolwiek sposób wykorzystał uprzednio wydany w sprawie I C 235/01 tytuł wykonawczy. Pełnomocnik wnioskodawcy nie wniósł zażalenia na postanowienie z 18 lutego 2014 roku.

(dowód: wyrok z dnia 10 kwietnia 2001r. z klauzulą wykonalności - k. 6, dokumenty w aktach Sądu Okręgowego w Katowicach o sygn. I C 235/01)

Powódka nie dokonała dobrowolnie zapłaty kwot wynikających z wyroku. W dniu 10 marca 2015 roku pełnomocnik pozwanego S. G. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach D. R. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko Z. M. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wyroku z dnia 10 kwietnia 2001 roku. Pismem z dnia 10 marca 2015 roku. Komornik zawiadomił dłużniczkę Z. M. o wszczęciu egzekucji celem wyegzekwowania należności głównej w kwocie 3 072 zł, odsetek wyliczonych na dzień 10.03.2015r. na kwotę 112 846,73 zł , kosztów sądowych w kwocie 8000 zł oraz kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 900 złotych, łącznie 143 435,23 złotych.

(dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji - k. 7, dokumenty w aktach komorniczych o sygn. Km 378/15).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie ww. dowodów z dokumentów, uznając je za wiarygodne. Ich mocy dowodowej nie podważała żadna ze stron, a okoliczności na jakie zostały powołane nie były przedmiotem sporu.

Powódka zrzekła się dowodu z jej przesłuchania. Natomiast zeznania pozwanego nie wniosły nic istotnego do sprawy, gdyż pozwany nie pamiętał żadnych szczegółów dotyczących egzekucji należności wobec powódki. Pozwany nie pamiętał, kiedy z wyroku wydanego w sprawie o sygn. I C 235/01 po raz pierwszy wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania komorniczego ani czy i kiedy wysłał ten wyrok do komornika. Nie pamiętał, czy zlecał egzekwowanie tego wyroku mecenasowi K. albo mecenasowi Ż.. Wskazał jedynie, że dokumenty trzymał mecenas Ż., co potwierdziło

dokonane już przez Sąd ustalenia na podstawie akt sprawy I C 235/01, z których wynikało, że tytuł wykonawczy w został wydany adw. J. Ż..

Sąd zważył:

Powódka wniosła o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego, tj. wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach wydanego w sprawie o sygn. I C 235/01, w dniu 10 kwietnia 2001r. i zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 10 maja 2001 roku, podnosząc że roszczenie jako przedawnione nie może być egzekwowane.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Artykuł 840 § 1 pkt 2 kpc stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Powódka wykazała, że jej powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego jest zasadne, gdyż nastąpiło zdarzenie w wyniku którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. W toku niniejszego postępowania ustalono, że roszczenie wierzyciela S. G., o które wszczął egzekucję przeciwko powódce, przedawniło się – i to zarówno co do należności głównej, jak i co do odsetek.

Zgodnie z artykuł 117 § 1 i 2 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Po myśli art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Przepisem szczególnym jest art. 125 k.c., który stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy.

Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu (art. 125 zdanie drugie k.c.).

W art. 125 § 1 k.c. wyraźnie zróżnicowano terminy przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe i innych roszczeń. Roszczenie o odsetki za opóźnienie - art. 481 § 1 k.c. – należą do kategorii świadczeń okresowych i – jeżeli zostały stwierdzone tytułem wykonawczym – powinny przedawniać się z upływem 3 lat (art. 125 par 1 zdanie drugie k.c.). Chodzi tu jednak tylko o odsetki „należne w przyszłości”, a więc takie, które stają się wymagalne m.in. po uprawomocnieniu się wyroku sądowego, stwierdzającego obowiązek zapłaty tych odsetek (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 maja 2016r.; IV CSK 528/15).

Pozwany, reprezentowany w sprawie I C 235/01 przez profesjonalnego pełnomocnika, któremu wydano tytuł wykonawczy już w dniu 10 maja 2001 roku, miał aż 10 lat na skuteczne wszczęcie egzekucji. Tymczasem wnioski do komornika został złożony dopiero w dniu 10 marca 2015 roku. Roszczenie, które zamierzał egzekwować pozwany, uległo przedawnieniu po 10 latach od uprawomocnienia się wyroku, a zatem z dniem 5 maja 2011 roku. Także odsetki jako świadczenia okresowe uległy przedawnieniu. Najpóźniej przedawniły się odsetki należne na przyszłość od dnia 5 maja 2011 roku, gdyż roszczenie o nie przedawniło się po upływie 3 lat od tej daty, a zatem z dniem 5 maja 2014

roku. Po tym dniu powódka miała prawo sprzeciwić się egzekwowaniu roszczeń stwierdzonych wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2001 roku, co skutecznie uczyniła, wnosząc powództwo przeciwegzekucyjne.

W niniejszej sprawie zostały zatem spełnione przesłanki z art. 840 § 1 pkt 2 kpc, albowiem po powstaniu tytułu egzekucyjnego, tj. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 10 maja 2001 roku z wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2001 roku, roszczenie pozwanego przedawniło się przed wszczęciem egzekucji - i to zarówno co do należności głównej, jak i odsetek, także tych należnych w przyszłości. Nastąpiło zatem zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. Powódka jako dłużnik miała więc prawo żądać w drodze powództwa pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Z tych względów orzeczono jak w punkcie pierwszym sentencji.

O wysokości należnych kosztów zastępstwa procesowego Sąd orzekł w oparciu o Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Na zasadzie art. 98 kpc Sąd zasądził od pozwanego – jako strony przegrywającej – na rzecz powódki zwrot kosztów zastępstwa procesowego zgodnie ze stawką ustaloną z uwagi na wartość przedmiotu sporu wskazaną przez stronę powodową w pozwie (§ 2 pkt 3 ww. rozporządzenia) oraz 17 zł uiszczone tytułem opłaty od pełnomocnictwa. Nie zachodzą okoliczności zasądzenia kosztów zastępstwa w oparciu o stawkę przysługującą od ustalonej przez Sąd - w wyniku sprawdzenia - wartości przedmiotu sporu, gdyż zgodnie z § 19 w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłat, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji.

Sąd przyznał adwokatowi B. J. od Skarbu Państwa kwotę 738 zł, w tym podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanemu z urzędu (zgodnie z § 8 pkt 3 oraz § 4 ust 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu) .